



https://www.go-to-the-future.eu/Modules/fiches/images/logo-pdf.jpg

Image not found

https://www.go-to-the-future.eu/Modules/fiches/medium/102723sauteur-cdt32.jpg

Espòrts de vacas

25 - Jòcs e espòrts - Espòrts

En zòna occitana, las practicas tauromaquicas son presentas : la corsa landesa o la corsa camarguenca son presentas desempuïsh bèth temps a, sense mesa a mòrt deus bovins. Vengudas recentament deus Pirenèus enlà com la "corrida" espanhòla o la corrida portuguesa.

La corsa landesa bota a egalitat las bèstias, essenciaument vacas (*las corsairas*) e los òmes. Las vacas las mei celèbras an carrièras de mantuas annadas. Regularament, los escartaires e sautaires landés son victimas de tumadas o còps de còrnas, qui pòden èsser a còps mortaus.

Jòcs de valentia desempuïsh l'Edat Mejana sus las plaças deus vilatges o las cors de las bòrdas, aqueras practicas se son codificadas.

La corsa "landesa" qu'ei regde presenta dins tot l'oèst de la Gasconha (Lanas, Gèrs, Pirenèus-Atlantics, Hauts Pirenèus, Òlt e Garona, Gironda).

Las arenas (fixas o desmontablas) son polivalentas (corridas, concèrts..), a còp caperadas o tipicament lanusquetas : la pista qu'ei longa e non pas redonda.

La corsa comença tostempes peu "paseo" (passada e salut) deus actors au son de la marcha cazeriana jogada per l'armonia (qui jogarà en seguir a còps per felicitar o encoratjar).

Los actors

(sovent au masculin, pauc feminizat). Vestits de pantalons blancs, camisa blanca, cinta e cravata de color, boleros brodat.

encordadas o pas, an las còrnas boladas. Desempuïsh lo sègle XIXau, lo bestiar iberic qu'a remplaçat lo bestiar lanusquet. La melhora de la sason (deu printemps a l'autona) qu'ei sacrada peu "Còrn d'aur" a Nogarò lo 14 de julhet.

qu'an, dab mantuas fintas, a esvitar au darrèr moment la vaca qui s'arronça sus eths. Au mei rasant la vaca deu temps de l'escart, mei aqueth balha punts.

quan la vaca s'arronça, que hèn, peu dessus d'era, subèrsauts, de l'anjòu, sauts en taravèths, sauts a la corruda, a la pèrja, desempuïsh ua cadiera o enquièra sauts dab los pès gahats dins un berret.

Los òmes en blanc

posiciona las vacas tàus escartaires e sautaires en cap de pista.

se plaça darrèr l'escartaire o lo sautaire tà continuar d'atirar la vaca, un còp passada.

qu'a de hèr passar lo cap de la vaca au moment de l'escart, e eventuaument de reténguer la corsaira se l'òme ei gahat e gitat au sòu.

qu'a un ròtle escur, n'apareish pas en pista, qu'ei eth qui arrègla las vacas, qu'ei eth qui las hè montar dins lo camion lo matin de la corsa, las estaca ua per ua, e verifica l'estat de las bolas au cap deus còrns, qu'ei eth tanben qui las plaça cadua dins la sua lòtja a l'arribada a las arenas.

Segon lo tipe de corsa, lo nombre d'escartaires, de sautaires, de vacas pòt variar. Ua jurada, installada a la pitrangla, determina lo nombre de punts per cada tipe d'escart o saut. **Que i a tanben diferents tipus de campionats a punts o a la corsa (a l'escalòt), concors taus escartaires, sautaires, cordaires, vacas, primas e ua escòla.**

Federacion Francesa de la Corsa Landesa

Frisa cronologica

Frise

Image not found

https://www.go-to-the-future.eu/Fichiers/frises/16380225.sportdevaches_oc.png

Lexic

Li buòu

lo taure de corsa camarguenca.

La corsaira

la vaca de corsa landesa.

Ua tumada

un còp de cap (o de còrna) de la vaca.

L'escalòt

la petita escala qui permet a l'escartaire de montar cuélher la sua prima a la pitrangla.

La cazeriana

l'imne de la corsa landesa, jogat per l'armonia tau paseo de debuta e de fin.

Questions

1. Quinas son las diferéncias botadas en avant dins las tauromaquias occitanas ?
2. Quina ei la diferéncia majora enter la corsa landesa e la corsa camarguenca ?
3. Quinas qualitats e cau tà èster escartaire o sautaire ?

Activitats

Sus un esquèma qui hè véser ua pista lanusqueta, torna posicionar los elements qui seguishen : pista, talanquèra, callejon, refugi, jurada (pitrancla), musica, entrada de l'arena, lòtja.

